

Ochrona małoletnich i pomoc pokrzywdzonym wykorzystaniem seksualnym w Kościele w Polsce

Raport roczny
2021

KONFERENCJA
EPISKOPATU
POLSKI

BIURO DELEGATA KEP
DS. OCHRONY DZIECI
I MŁODZIEŻY

Opracowanie redakcyjne:

Biuro Delegata KEP ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży

ks. Piotr Studnicki

Marta Dalgiewicz

Anastasiia Khrul

Fundacja Świętego Józefa Konferencji Episkopatu Polski

Marta Titaniec

ks. Grzegorz Strzelczyk

ks. Janusz Łuczak SAC

Opracowanie i analiza danych statystycznych:

Institut Statystyki Kościoła Katolickiego SAC im. Witolda Zdaniewicza

ks. Wojciech Sadłoń SAC

Krzysztof Bulkowski

Karol Kamiński

Sławomir Nowotny

Copyright © Konferencja Episkopatu Polski 2022

© Institut Statystyki Kościoła Katolickiego SAC 2022

Spis treści

I. DZIAŁANIA KOŚCIOŁA W POLSCE SŁUŻĄCE OCHRONIE MAŁOLETNIICH I POMOCY POKRZYWDZONYM WYKORZYSTANIEM SEKSUALNYM

- 9** Wstęp
- 10** Kalendarium
- 14** Struktura systemu reagowania na wykorzystanie seksualne, pomocy pokrzywdzonym i prewencji w polskim Kościele
- 16** Delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. ochrony dzieci i młodzieży i jego Biuro
- 22** Koordynator Konferencji Episkopatu Polski ds. ochrony dzieci i młodzieży
- 24** Fundacja Świętego Józefa Konferencji Episkopatu Polski
- 32** Centrum Ochrony Dziecka
- 37** Struktury podstawowe
- 39** Inicjatywa „Zranieni w Kościele”
- 41** Regionalny Punkt Konsultacyjny dla Osób Zranionych w Kościele – Poznań, Gniezno, Kalisz
- 43** Grupa wsparcia psychologicznego i opieka duszpasterska – Archidiecezja Krakowska
- 46** Dane kontaktowe osób i instytucji działających na rzecz osób małoletnich dotkniętych przemocą

II. WYNIKI KWERENDY DOTYCZĄCEJ WYKORZYSTANIA SEKSUALNEGO OSÓB MAŁOLETNIICH. ZGŁOSZENIA Z OKRESU OD 1 STYCZNIA 2021 DO 31 GRUDNIA 2021

- 53** Wstęp
- 57** Liczba zgłoszeń wykorzystywania seksualnego
- 58** Płeć i wiek osób pokrzywdzonych
- 60** Status osoby pokrzywdzonej / pełnione role w Kościele
- 62** Rok rozpoczęcia i długość trwania wykorzystywania seksualnego
- 64** Liczba obwinionych a liczba zgłoszeń wykorzystywania seksualnego
- 65** Źródło zawiadomienia o wykorzystywaniu seksualnym a wiarygodność stawianych zarzutów
- 67** Liczba zgłoszeń przekazana organom ścigania
- 70** Zastosowane procedury przez Kościół względem obwinionych

I. Działania Kościoła w Polsce służące ochronie małoletnich i pomocy pokrzywdzonym wykorzystaniem seksualnym

—

Wstęp

Życie osoby skrzywdzonej wykorzystaniem seksualnym w okresie małoletności, w stanie niepełnosprawności lub bezradności **zostaje zdewastowane w różnych wymiarach i dotyka różnych aspektów**. Pomoc osobie zranionej musi zatem obejmować wszystkie te płaszczyzny. **Powinna więc ona polegać na empatycznym przyjęciu przez delegata podczas składania zawiadomienia, udzieleniu profesjonalnej pomocy terapeutycznej, cierpliwym towarzyszeniu przez duszpasterza i przeprowadzeniu uczciwego procesu sądowego**. Tak właściwie udzielana pomoc wymaga jednoznacznej postawy i działań przełożonych kościelnych. Zapobieganie takim przestępstwom nie będzie możliwe bez dojrzałej formacji seminarystów oraz szeroko zakrojonych działań prewencyjnych. Wreszcie kompleksowa pomoc potrzebuje wrażliwej i otwartej komunikacji, przede wszystkim z osobą zranioną.

By te działania były skuteczne i trwałe, potrzeba współpracy wszystkich podmiotów i ludzi dobrej woli, którym zależy na budowaniu bezpiecznych środowisk dla dzieci i młodzieży oraz niesieniu pomocy wszystkim skrzywdzonym, niezależnie od tego, kim jest sprawca. **Tylko w ten sposób wspólna odpowiedź na dramat wykorzystania seksualnego będzie na miarę naszego człowieczeństwa.**

abp Wojciech Polak
(2021)

Kalendarium

- 2012**
  - przyjęcie przez Konferencję Episkopatu Polski (KEP) **„Wytycznych dotyczących wstępnego dochodzenia kanonicznego w przypadku oskarżeń duchownych o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia”**
  - Episkopat zatwierdził aneksy do „Wytycznych”

- 2013**
  - powołanie przez KEP **Koordynatora ds. ochrony dzieci i młodzieży o. Adama Żaka SJ**

- 2014**
  - powołanie z inicjatywy Koordynatora KEP **Centrum Ochrony Dziecka (COD)**
  - **międzynarodowa konferencja: „Jak rozumieć i adekwatnie odpowiedzieć na wykorzystanie seksualne małoletnich w Kościele”** na Akademii Ignatianum w Krakowie oraz **pierwsza w Polsce ogólnopolska liturgia pokutna** za grzechy i przestępstwa wykorzystywania seksualnego w Kościele w bazylice Najświętszego Serca Pana Jezusa w Krakowie, dokumenty opublikowanie przez KEP:
    - „Wytyczne dotyczące wstępnego dochodzenia kanonicznego w przypadku oskarżeń duchownych o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia”
    - „Prewencja nadużyć seksualnych wobec dzieci i młodzieży i osób niepełnosprawnych w pracy duszpasterskiej i wychowawczej Kościoła w Polsce”

- 2015**
  - zatwierdzenie przez Stolicę Apostolską „Wytycznych KEP” oraz dokumentu o prewencji
  - powołanie delegatów ds. ochrony dzieci i młodzieży w diecezjach i zakonach
- 2017**
  - w odpowiedzi na apel papieża Franciszka KEP ustanowiła Dzień modlitwy i pokuty za grzech wykorzystania seksualnego małoletnich, obchodzony w Kościele w Polsce w I piątek Wielkiego Postu
- 2018**
  - decyzja biskupów diecezjalnych o opracowaniu dla każdej polskiej diecezji programu prewencji

03.2019

pierwsza prezentacja zrealizowanej na zlecenie KEP kwerendy z lat 1990–2018 dotyczącej wykorzystania seksualnego w Kościele

03.2019

powołanie przez KEP **Delegata ds. ochrony dzieci i młodzieży – abp. Wojciecha Polaka**

09.2019

rozpoczęcie pracy Biura Delegata KEP ds. Ochrony Dzieci i Młodzieży (BD KEP)

10.2019

KEP powołała **Fundację Świętego Józefa KEP (FSJ)**

12.2020

ruszyła strona internetowa **www.zgloskrzywde.pl** i dyżur telefoniczny FSJ

01.2021

sesja KAI „**Budowa w Kościele w Polsce systemu przeciwdziałania wykorzystywaniu seksualnemu małoletnich**”

02.2021

uruchomienie strony **www.wspolnotazezranionymi.pl**

03.2021

powołanie przez KEP **roboczego zespołu ds. kontaktu z Państwową Komisją ds. Pedofilii**

03.2021

– **zakony męskie przystępują do współpracy z FSJ**
– przedstawiciel zakonów w Zarządzie FSJ

06.2021

– KEP zatwierdziła
Martę Titaniec jako
prezeskę FSJ

09.2021

**międzynarodowa konferencja: „Naszą
wspólną misją ochrona dzieci Bożych”**,
zorganizowana z inicjatywy Papieskiej
Komisji ds. Ochrony Małoletnich we
współpracy z KEP w Warszawie

11.2021

**ukonstytuowanie
Rady przy Delegacie KEP**

12.2021

– inauguracja telefonu
zaufania „Siostry dla Sióstr”
– siostry zakonne rozpoczynają
dyżury telefoniczne –
towarzyszenie osobom
zranionym

Struktura systemu reagowania na wykorzystanie seksualne, pomocy pokrzywdzonym i prewencji w polskim Kościele

---

Na kolejnych stronach niniejszego raportu przedstawione zostały zadania poszczególnych podmiotów systemu i ich działania w 2021 roku.

Strukturę systemu budowanego w oparciu o decyzje KEP prezentuje zamieszczony obok diagram. Niniejszy raport przedstawia także działalność innych podmiotów – niezależnych wobec Episkopatu, jak np. punkty konsultacyjne czy telefony zaufania – które stanowią istotną część odpowiedzi Kościoła w Polsce na dramat wykorzystania seksualnego małoletnich i bezbronnych.

DELEGAT KEP DS. OCHRONY DZIECI I MŁODZIEŻY

↓
KOORDYNATOR KEP

↓
**STRUKTURY
PODSTAWOWE**

**STRUKTURY
WYKONAWCZO-POMOCOWE**

**Biuro Delegata KEP
ds. ochrony dzieci i młodzieży**

**Fundacja Świętego Józefa
Konferencji Episkopatu Polski**

• **Koordinatorzy FŚJ**

Delegaci

Duszpasterze

Kuratorzy

**Odpowiedzialni
za prewencję**

Centrum Ochrony Dziecka

Grupy eksperckie

• **Zespół prawny
przy Delegacie KEP**

• **Zespół ds. kontaktu z Państwową
Komisją ds. Pedofilii**

• **Instytut Statystyki
Kościoła Katolickiego SAC**

**RADA
PRZY
DELEGACIE
KEP**

Delegat ds. ochrony dzieci i młodzieży i jego Biuro

DELEGAT KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI DS. OCHRONY DZIECI I MŁODZIEŻY

Abp Wojciech Polak

Metropolita Gnieźnieński i Prymas Polski

BIURO DELEGATA KEP DS. OCHRONY DZIECI I MŁODZIEŻY (BD KEP)

Kierownik: ks. Piotr Studnicki

tel. +48 726 888 112

e-mail: ochrona@episkopat.pl

Sekretariat:

Marta Dalgiewicz

Anastasiia Khrul

tel. +48 22 530 48 04, +48 797 775 604

e-mail: biurodelegata@episkopat.pl

Skwer kard. Stefana Wyszyńskiego 6

01-015 Warszawa, pok. 212

www: ochrona.episkopat.pl

Delegat KEP odpowiada za aspekt prawno–kanoniczny oraz organizacyjno–komunikacyjny całego systemu ochrony dzieci i młodzieży przed wykorzystaniem seksualnym w Kościele w Polsce i realizuje swoje zadania przy pomocy Biura Delegata KEP.

1. Wypracowywanie i wdrażanie systemowych rozwiązań dla Kościoła w Polsce, które służą ochronie małoletnich i pomocy pokrzywdzonym

- przygotowanie korespondencji KEP ze Stolicą Apostolską dot. kwestii ochrony małoletnich i bezbronnych w Kościele w Polsce
- koordynowanie podpisania „Deklaracji o przystąpieniu zakonów męskich do współpracy z Fundacją Świętego Józefa Konferencji Episkopatu Polski”
- prace powołanego przez KEP Zespołu ds. kontaktu z Państwową Komisją ds. Pedofilii, któremu przewodniczy Delegat KEP
- ukonstytuowanie Rady przy Delegacie KEP, którą tworzą Koordynator KEP oraz przedstawiciele delegatów, duszpasterzy i kuratorów oraz BD KEP, FSJ i COD
- prace nad aktualizacją „Wytycznych dotyczących wstępnego dochodzenia kanonicznego w przypadku oskarżeń duchownych o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia”
- opracowanie propozycji rekomendacji polskich biskupów dot. nowelizacji motu proprio Ojca Świętego Franciszka „Vos estis lux mundi”

2. Monitorowanie systemu pomocy na poziomie ogólnopolskim

- aktualizowanie i zarządzanie wspólną bazą danych kontaktowych diecezjalnych i zakonnych delegatów ds. ochrony dzieci i młodzieży oraz duszpasterzy osób pokrzywdzonych i sióstr towarzyszących osobom zranionym

- zlecenie ISKK przygotowania pogłębionej kwerendy przypadków wykorzystania seksualnego małoletnich zgłoszonych w Kościele w latach 1990–2018 (prezentacja w styczniu 2021) oraz przygotowanie we współpracy z ISKK kwerendy przypadków wykorzystania seksualnego małoletnich zgłoszonych w Kościele od 1.07. 2018 r. do 31.12.2020 r. (prezentacja w czerwcu 2021)
- przygotowanie i przeprowadzenie rocznego badania ankietowego pracy delegatów diecezjalnych i zakonnych, duszpasterzy oraz koordynatorów FSJ
- doroczne spotkania z osobami pracującymi w systemie lokalnym
- współorganizacja szkoleń dla oficjłów, pracowników sądów kościelnych oraz osób zaangażowanych w prowadzenie procesów dotyczących wykorzystania seksualnego małoletnich oraz dla wyższych przełożonych zakonów żeńskich
- udział w posiedzeniach Rady FSJ oraz realizacja wspólnych projektów z FSJ

3. Indywidualna pomoc osobom pokrzywdzonym

- indywidualne kontakty z osobami pokrzywdzonymi
- towarzyszenie osobom pokrzywdzonym w wysłuchaniu i przesłuchaniu w ramach postępowania kościelnego

4. Komunikacja wewnętrzkościelna

- wystąpienia Delegata KEP na 3 zebraniach plenarnych KEP i Radzie Biskupów Diecezjalnych
- przygotowanie materiałów duszpasterskich na Dzień modlitwy i pokuty za grzech wykorzystania seksualnego oraz koordynacja wydarzeń na poziomie ogólnopolskim
- konsultacje dla osób z systemu, zwł. delegatów i rzeczników diecezjalnych i zakonnych, m.in. w zakresie komunikowania, zagadnień prawnych

- wystąpienie Delegata KEP na międzynarodowej konferencji w Warszawie „Naszą wspólną misją ochrona dzieci Bożych”
- spotkania z rzecznikami diecezjalnymi i zakonnymi oraz webinar dla rzeczników i pracowników biur prasowych instytucji kościelnych oraz dziennikarzy mediów katolickich
- 4 wydania kwartalnego biuletynu „Ochrona Małoletnich w Kościele”
- pismo Delegata KEP do bp. Antoniego Długosza w sprawie jego wypowiedzi podczas Apelu Jasnogórskiego
- liczne spotkania i wystąpienia, m.in. dla kleryków Wyższego Metropolitalnego Seminarium Duchownego w Warszawie, księży Archidiecezji Lubelskiej, księży Pallotynów w Warszawie, dla nowo mianowanych przełożonych domów zakonnych i proboszczów, instytutów życia konsekrowanego, Bractwa św. Pawła, Zgromadzenia Franciszkanek Misjonarek Maryi (4 serie szkoleń), dyrektorów szkół katolickich, diecezjalnych duszpasterzy rodzin oraz diecezjalnych doradców życia rodzinnego, w Klubie „Tygodnika Powszechnego” w Rzeszowie
- udział i wykłady na: symposium „Przełożony – podwładny. Odpowiedzialność prawna w Kościele” (UPJP2), międzynarodowej konferencji naukowej „Przyczyny i procedury utraty stanu duchownego w aktualnym prawodawstwie Kościoła katolickiego” (UKSW)

5. Komunikacja zewnętrzna i kontakty z mediami

- przygotowanie we współpracy z FSJ pierwszego raportu z działania systemu ochrony małoletnich w Kościele (za rok 2020)
- przygotowanie we współpracy z KAI sesji „Budowa w Kościele w Polsce systemu przeciwdziałania wykorzystywaniu seksualnemu małoletnich”, połączona z prezentacją analizy pogłębionej kwerendy z lat 1990-2018
- prezentacja danych dot. wykorzystywania seksualnego małoletnich zgłoszonych od 1.07.2018 r. do 31.12.2020

- 3 komunikaty dotyczące współpracy z Państwową Komisją ds. Pedofilii, komentarz kierownika BD KEP po opublikowaniu pierwszego raportu Państwowej Komisji ds. Pedofilii oraz notka dla mediów zagranicznych dot. nieuzasadnionych tez zawartych w raporcie
- oświadczenia Delegata KEP dot. kościelnego postępowania w sprawie ks. Dymera oraz po opublikowaniu raportu Komisji badającej sprawę o. Pawła M.
- komunikat dot. sygnalizowanych zaniedbań biskupa Stefana Regmunta oraz w sprawie wypowiedzi biskupa Antoniego Długosza
- obsługa medialna - we współpracy z KAI – międzynarodowej konferencji w Warszawie: przygotowanie i administracja strony internetowej ochronadzieci.eu, akredytacja dziennikarzy, 4 komunikaty prasowe, 2 briefingi, artykuł na łamach „L’Osservatore Romano”
- prowadzenie strony internetowej www.ochrona.episkopat.pl, konta w serwisie społecznościowym Twitter @OchronaKEP; współadministrowanie z FSJ stron: zgloskrzywde.pl oraz wspolnotazezranionymi.pl
- reklama w tygodnikach katolickich dwóch projektów pomocy dla osób pokrzywdzonych: zgloskrzywde.pl i wspolnotazezranionymi.pl
- liczne wywiady i komentarze dla mediów

6. Współpraca międzynarodowa

- współorganizacja międzynarodowej konferencji Kościołów Europy Środkowo-Wschodniej „Naszą wspólną misją ochrona dzieci Bożych” organizowanej z inicjatywy Papieskiej Komisji ds. Ochrony Małoletnich
- tłumaczenie na język polski komunikatów Papieskiej Komisji ds. Ochrony Małoletnich (współpraca z Biurem ds. Komunikacji Zagranicznej Sekretariatu KEP)
- opracowanie we współpracy z FSJ obcojęzycznej wersji raportu z działań Kościoła w Polsce w obszarze ochrony małoletnich – raport w języku angielskim i włoskim

Koordynator Konferencji Episkopatu Polski ds. ochrony dzieci i młodzieży

KOORDYNATOR KONFERENCJI EPISKOPATU POLSKI DS. OCHRONY DZIECI I MŁODZIEŻY

o. Adam Żak SJ

Dane kontaktowe:

tel. +48 785 032 106

e-mail: adam.zak@ignatianum.edu.pl

Koordynator KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży odpowiada zwłaszcza za aspekt merytoryczny działania systemu ochrony dzieci i młodzieży przed wykorzystaniem seksualnym w polskim Kościele, a w szczególności dba o fachowość i adekwatność do potrzeb podejmowanych działań oraz o kompetencje osób je podejmujących. W szczególności do jego zadań należy:

- wskazywanie kierunków działań systemu (opracowywanie strategii ochrony dzieci i młodzieży, sugerowanie nowych pól i sposobów działania)
- doradztwo i mentoring wobec podmiotów składających się na system ochrony
- dbanie o merytoryczny poziom działań, szkoleń, warsztatów, publikacji itd. realizowanych w ramach systemu (opiniowanie, ewaluacja, sugerowanie prowadzących, recenzentów itd.) w ścisłej współpracy z COD
- zgłaszanie kandydatów do podmiotów doradczych powoływanych przez Delegata KEP

DZIAŁANIA W ROKU 2021

- kierowanie COD w Krakowie
- koordynowanie steering committee reprezentujących delegatów, duszpasterzy i kuratorów
- współpraca z BD KEP i FSJ w celu sprawnego funkcjonowania systemu ochrony małoletnich i pomocy pokrzywdzonym w Kościele w Polsce
- opiniowanie dokumentów wypracowywanych w systemie ochrony małoletnich
- aktualizacja treści szkoleń dot. prewencji i ochrony dzieci i młodzieży
- prowadzenie szkoleń i warsztatów, m.in. dla diecezji i zgromadzeń zakonnych
- prace w Komitecie organizacyjnym i wykład podczas konferencji międzynarodowej Kościoła w Europie Środkowo-Wschodniej pt. „Naszą wspólną misją ochrona dzieci Bożych”
- wsparcie przy powstawaniu kolejnych punktów konsultacyjnych w Gnieźnie i Kaliszu
- indywidualne wsparcie osób pokrzywdzonych poprzez pokierowanie do odpowiednich instytucji lub pomoc w przygotowaniu i złożeniu zgłoszenia
- koordynowanie zespołu roboczego przygotowującego program prewencji w szkołach katolickich

Prezes: Marta Titaniec

Członkowie Zarządu: ks. Grzegorz Strzelczyk, ks. Janusz Łuczak SAC

Rada Fundacji

Przewodniczący: abp Wojciech Polak,
Delegat KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży

Członkowie Rady:

bp Artur Miziński, sekretarz KEP

Marcin Erenc

ks. Piotr Majer

Małgorzata Skórzewska-Amberg

o. Adam Żak SJ

Adres korespondencyjny:

Skwer kard. Stefana Wyszyńskiego 6

01-015 Warszawa

tel. +48 506 687 612 (poniedziałek-piątek, w godz. 9.00-17.00)

e-mail: kontakt@fsj.org.pl

www: fsj.org.pl

Fundacja Świętego Józefa Konferencji Episkopatu Polski, powołana przez KEP w 2019 r., jest odpowiedzią Kościoła w Polsce na dramat wykorzystania seksualnego małoletnich i bezbronych. Finansowana jest ze składek duchownych (ustalonych przez KEP na 2000 zł od biskupa i 150 zł od prezbitera rocznie).

Rok 2021 był dla FSJ pierwszym rokiem funkcjonowania w oparciu o Regulamin Grantowy. Określa on ścieżki oraz sposoby udzielania pomocy oferowanej czy to poprzez wsparcie bezpośrednie indywidualnych osób, czy też poprzez wsparcie podmiotów i instytucji, które pomagają skrzywdzonym wykorzystaniem seksualnym.

W efekcie podpisanej 11 marca 2021 r. „Deklaracji Konferencji Episkopatu Polski i Konferencji Wyższych Przełożonych Zakonów Męskich w Polsce w sprawie współpracy w ramach Fundacji Świętego Józefa Konferencji Episkopatu Polski” jurysdykcje zakonne przyjęły takie same zobowiązania i otrzymały takie same uprawnienia jak diecezje wspierające FSJ. Jednocześnie KWPZM oddelegowała swojego członka do Zarządu FSJ.

Na poziomie lokalnym Fundacja działa we współpracy z koordynatorami FSJ, mianowanymi w każdej diecezji oraz w zgromadzeniach męskich. Obecnie liczba koordynatorów to 46 osób w diecezjach i 25 osób w męskich zgromadzeniach zakonnych.

FINANSOWANIE W ROKU 2021

Fundacja otrzymała 3 849 086,83 zł (ze składek obowiązkowych z diecezji i zakonów męskich oraz od zakonów żeńskich i osób indywidualnych).

Fundacja na granty oraz działania własne wydała w 2021 r. 1 300 730,34 zł (przy kosztach administracyjnych oraz obsługi projektów 287 320,16 zł).

Finansowanie pomocy bezpośredniej osobom pokrzywdzonym

Fundacja finansowała 25 osobom bezpośrednio pomoc: terapeutyczną, medyczną (leki), edukacyjną, prawną oraz konsultacje psychiatryczne na łączną kwotę 147 980,23 zł.

Granty Fundacji

W 2021 r. zostało udzielonych 38 grantów dla podmiotów zewnętrznych, w tym:

- 13 na podnoszenia kwalifikacji i rozwoju profesjonalnego
- 10 na działania prewencyjne
- 9 na pomoc bezpośrednią realizowaną przez diecezje i zakony męskie
- 5 na punkt konsultacyjny, grupę wsparcia, interwencję kryzysową, funkcjonowanie COD, superwizję
- 1 na projekt naukowy
-

Fundacja wspierała w 2021 r. następujące podmioty:

- Centrum Ochrony Dziecka (por. str. 32)
- Regionalne Punkty Konsultacyjne dla Osób Zranionych w Kościele w Poznaniu, Gnieźnie i Kaliszu (por. str. 41)

- Inicjatywa Zranieni w Kościele (grupa wsparcia dla kobiet i telefon wsparcia w ramach programu interwencji kryzysowej – por. str. 39)
- 17 diecezji
- 1 zgromadzenie męskie
- 1 zgromadzenie żeńskie
- 4 osoby indywidualne

Dofinansowanie rozwoju profesjonalnego osób pracujących z osobami pokrzywdzonymi

15 osób skorzystało ze wsparcia na podnoszenie kwalifikacji (studia specjalistyczne).

Wspieranie prewencji

Wsparcie dotyczyło budowania systemu prewencji wykorzystania seksualnego w środowisku kościelnym głównie poprzez szkolenia prewencyjne dla seminarzystów, księży, katechetów, terapeutów, nauczycieli ze szkół katolickich, oraz szkolenia dla osób działających w stworzonym systemie ochrony (delegaci, duszpasterze, kuratorzy, psycholodzy, odpowiedzialni za prewencję w diecezjach).

Pomoc bezpośrednia realizowana przez diecezje i zakony męskie

Wsparcie dotyczyło pomocy osobom pokrzywdzonym w formie sfinansowania pomocy terapeutycznej, medycznej oraz edukacji realizowanej przez diecezje i zakony męskie.

Wsparcie badań naukowych z zakresu ochrony dzieci i młodzieży w Kościele

Wsparcie dotyczyło wydania dwóch pierwszych tomów publikacji „Wykorzystanie seksualne osób małoletnich. Ujęcie dyscyplinarne – część I i część II”, inicjującą serię wydawniczą „Ochrona Małoletnich i Bezbronnych” wydawaną przez wykładowców Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie.

WAŻNIEJSZE PROJEKTY I DZIAŁANIA WŁASNE FSJ

1. „Zgłoś krzywdę” – telefon i strona internetowa zgloskrzywde.pl

Strona zawiera informacje pomocne osobom, które zostały skrzywdzone w sferze seksualnej w dzieciństwie lub młodości albo mają wiedzę o krzywdzie czy zaniedbania w wyjaśnianiu sprawy w Kościele. Telefon (+48 571 805 535) i e-mail (zgloskrzywde@fsj.org.pl) przeznaczone są dla osób, które próbowały zgłosić krzywdę w Kościele, ale napotkały trudności lub mają uwagi do kościelnego systemu zgłoszenia i pomocy pokrzywdzonym. W 2021 r. na ten numer zadzwoniły 34 osoby (niektóre kontakty wielokrotne – w sumie 166 rozmów w ramach 491 godzin dyżuru), zaś z maila skorzystano 295 razy.

2. Strona internetowa wspolnotazezranionymi.pl

Strona współprowadzona ze środowiskiem duszpasterzy osób skrzywdzonych jest przeznaczona dla osób wspierających pokrzywdzonych i im towarzyszących.

3. Współpraca z Krajowym Ośrodkiem Duszpasterstwa Rodzin

We współpracy z Krajowym Ośrodkiem Duszpasterstwa Rodzin przy KEP, rozpoczęto realizację 3-letniego projektu „Wsparcie diecezjalnych Wydziałów Duszpasterstwa Rodzin w zakresie prewencji wykorzystania seksualnego” (opłacenie 2 osobom z każdego diecezjalnego duszpasterstwa rodzin studiów podyplomowych z profilaktyki przemocy seksualnej w COD albo specjalistycznych studiów). W roku 2021 r. w projekcie uczestniczyło 13 osób: 6 na studiach w COD i 7 na studiach specjalistycznych.

4. Publikacja „Spowiednik wobec dramatu wykorzystania seksualnego”

Fundacja zamówiła i sfinansowała opracowanie i druk książki „Spowiednik wobec dramatu wykorzystania seksualnego. Poradnik” – pomocy dla księży, którzy w konfesjonale mogą spotkać się zarówno z pokrzywdzonymi, jak i ze świadkami oraz sprawcami wykorzystania seksualnego. Ponad 20 000 książek trafiło do wszystkich parafii i domów zakonnych w Polsce.

Książka:
„Spowiednik wobec dramatu
wykorzystania seksualnego”

5. Współpraca z Konsultą Żeńskich Zgromadzeń Zakonnych

W porozumieniu z Konsultą Żeńskich Zgromadzeń Zakonnych uruchomiono dwa projekty:

- Projekt siostry towarzyszące zranionym zwiększa obecność kobiet w systemie pomocy osobom skrzywdzonym wykorzystaniem seksualnym w Kościele dając im oraz wszystkim, których porusza zło w Kościele, możliwość bycia wysłuchanym przez 11 sióstr z 10 zgromadzeń żeńskich. Lista dyżurów na stronie www.wspolnotazezranionymi.pl/towarzyszenie/
- Telefon zaufania „Siostry dla Sióstr” jest prowadzony pod nr 798 009 615 przez siostry i skierowany do obecnych i byłych sióstr zakonnych, które albo same potrzebują pomocy z powodu doznanej krzywdy wykorzystania seksualnego czy innej formy przemocy, albo w środowisku, w którym pracują, spotkały osobę, która doświadczyła tego typu zranienia. Telefon działał od grudnia 2021 raz w tygodniu – w środy, w godzinach 19.00–21.00. W tym okresie odebrano 13 telefonów.

6. Inne aktywności

- współfinansowanie międzynarodowej konferencji Kościoła w Europie Środkowo-Wschodniej „Naszą wspólną misją ochrona dzieci Bożych”. Wzięli w niej udział przedstawiciele Episkopatów i osób pracujących w obszarze ochrony dzieci i młodzieży z 20 krajów
- koordynowanie prac zespołu prawników pracujących nad aktualizacją „Wytycznych dotyczących wstępnego dochodzenia kanonicznego w przypadku oskarżeń duchownych o czyny przeciwko szóstemu przykazaniu Dekalogu z osobą niepełnoletnią poniżej osiemnastego roku życia”

- sfinansowanie badań ISKK dot. przypadków wykorzystania seksualnego w Kościele:
  - analiza pogłębiona kwerendy z lat 1990-2018
  - kwerenda i publikacja raportu dot. przypadków zgłoszonych od 1.07.2018 r. do 31.12.2020 r.
- opracowanie „ABC dobrych praktyk” dot. stron www, przekazane rzecznikom diecezjalnym i zakonnym

Plakat
„Siostry dla sióstr”

**TELEFON
ZAUFANIA
SIOSTRY, dla
SIOSTR**

798 009 615

środa 19.00-21.00

JEŚLI DOŚWIADCZYŁAŚ WYKORZYSTANIA SEKSUALNEGO, INNEJ FORMY PRZEMOCY ALBO WIESZ O TAKIEJ KRZYWDZIE:

- odpowiednio przygotowane siostry zakonne wysłuchają Twojej historii, rozmowy prowadzone są anonimowo
- otrzymasz wsparcie i pomoc w podjęciu kroków służących zdrowieniu
- i możliwość towarzyszenia w zgłoszeniu krzywdy

Jeśli nie jesteś już siostrą zakonną, a doświadczasz konsekwencji krzywdy, która wydarzyła się, gdy byłaś w zgromadzeniu i szukasz pomocy - siostry są również do Twojej dyspozycji

**KONFERENCJA
EPISKOPATU
POLSKI**

**BIURO DELEGATA KEP
DS. OCHRONY DZIECI
I MŁODZIEŻY**

Centrum Ochrony Dziecka

Dyrektor: o. Adam Żak SJ

Dane kontaktowe:

ul. Kopernika 26, 31-501 Kraków

tel.: +48 785 042 123

+48 12 399 96 67

e-mail: cod@ignatianum.edu.pl

pomoccod@ignatianum.edu.pl

www: cod.ignatianum.edu.pl

Centrum Ochrony Dziecka jest jednostką międzywydziałową działającą od 2014 r. przy Akademii Ignatianum w Krakowie. COD wspiera system ochrony dzieci i młodzieży poprzez działania edukacyjne i koncepcyjne, a zwłaszcza:

- opracowywanie nowych programów prewencji, materiałów pomocniczych itd.
- opracowywanie programów szkoleń dla różnych grup docelowych, ich prowadzenie albo merytoryczne lub kadrowe wspieranie innych podmiotów w ich prowadzeniu
- ewaluację programów szkoleniowych i szkoleń
- pomoc superwizyjną i ekspercką dla podmiotów systemu
- prowadzenie studiów podyplomowych z zakresu ochrony dzieci i młodzieży przed wykorzystaniem seksualnym
- działalność badawczą i naukową
- współpracę międzynarodową (wymiana doświadczeń)

SZKOLENIA

W 2021 r. COD przeprowadziło 39 dni szkoleniowych z prewencji wykorzystania seksualnego, dojrzałego przeżywania seksualności, ochrony dzieci i młodzieży, m.in. dla:

- oficjalów, pracowników sądów kościelnych oraz osób zaangażowanych w prowadzenie procesów dotyczących wykorzystania seksualnego małoletnich
- dla pracowników kurii i osób zajmujących się ochroną dzieci i młodzieży w Diecezji Bielsko-Żywieckiej, dla osób zajmujących się ochroną dzieci i młodzieży w Diecezji Kaliskiej
- duchowieństwa: księży do 5 lat po święceniach w Diecezji Warszawsko-Praskiej, kapłani 5 lat po święceniach w Diecezji Opolskiej i Gliwickiej, księży Diecezji Drohiczyńskiej, Archidiecezji Gdańskiej, Archidiecezji Lubelskiej i Archidiecezji Wrocławskiej, rejonowe spotkania formacyjne dla duchowieństwa Diecezji Zamojsko-Lubaczowskiej
- zakonów żeńskich: Konferencja Wyższych Przełożonych Żeńskich Zgromadzeń Zakonnych w Polsce, zgromadzenie Sióstr Służebniczek NMP Niepokalanie Poczętej, dla sióstr ze stażem 23-25 lat po ślubach
- zakonów męskich: dla przygotowujących się do ślubów wieczystych we wszystkich prowincjach OFM, kadra i studenci Studium Franciszkańskiego w Krakowie, dla księży z obydwu prowincji Stowarzyszenia Apostolstwa Katolickiego (SAC), dla Towarzystwa Jezusowego
- osób pracujących w duszpasterstwie rodzin: diecezjalni duszpasterze rodzin i doradcy życia rodzinnego, słuchacze studiów podyplomowych duszpasterstwa rodzin UPJPiI
- osób zaangażowanych w programy wakacyjne „Bezpieczne wakacje” dla dzieci i młodzieży w Archidiecezji Krakowskiej
- terapeutów pracujących z osobami skrzywdzonymi i sprawcami (Łódź), dla pracowników DPS-u dotyczące prewencji wykorzystania seksualnego osób z niepełnosprawnością intelektualną

STUDIA PODYPLOMOWE z profilaktyki przemocy seksualnej wobec dzieci i młodzieży:

- kontynuacja edycji III – 2019/2021 – 32 słuchaczy
- kontynuacja edycji IV – 2020/2022 – 24 słuchaczy
- rozpoczęcie edycji V – 2021/2023 – 26 słuchaczy (w tym 6 osób zgłoszonych przez KODR i finansowanych przez FSJ)

ZESPOŁY ROBOCZE przygotowujące:

- **program profilaktyczny dla osób z niepełnosprawnością**

Ukończono prace nad opracowaniem poradnika dla rodziców i opiekunów osób z niepełnosprawnością intelektualną, scenariuszy szkoleń dla rodziców i opiekunów, poradnika dla pracowników różnych instytucji pomocowych. Przeprowadzono pilotażowe szkolenia programu: dla wolontariuszy wspólnoty L'Arche w Śledziejowicach oraz wolontariuszy Drabiny Jakubowej oraz dla rodziców dzieci z niepełnosprawnościami.

- **system prewencji w katolickich placówkach szkolnych**

Prezentacja projektu dokumentu dla szkół katolickich dot. profilaktyki przemocy seksualnej wobec uczniów miała miejsce 25 listopada podczas Konferencji Dyrektorów Szkół Katolickich na Jasnej Górze.

- **program e-learningowy dla liderów młodzieżowych**

Przygotowano 10-godzinne szkolenie w wersji elektronicznej dla młodszych liderów grup. Przeprowadzono pilotażowe szkolenia e-learning (10 bloków tematycznych), m.in. w diecezjach: Krakowskiej, Katowickiej, Gnieźnieńskiej oraz dla harcerzy. Trwają prace nad szkoleniem dla dorosłych liderów grup.

Inne działania:

- udział w spotkaniach: Rady Naukowej COD, Rady przy Delegacie KEP, Rady FSJ
- spotkanie przedstawicieli COD z Państwową Komisją ds. Pedofilii
- spotkanie otwarte w kościele oo. Dominikanów w Katowicach nt. problematyki wykorzystania seksualnego w Kościele
- wykład „Kryzys Kościoła czy panika moralna w Kościele wywołana przez media?” o. A. Żaka podczas konferencji naukowej „Kościół wobec wyzwań współczesności” w Akademii Katolickiej w Warszawie

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

- Grupa Robocza WG 1 Papieskiej Komisji ds. Ochrony Małoletnich zaprosiła COD do współpracy w międzynarodowym seminarium on-line nt. „Rozwój kultury zdrowienia”. Seminarium z udziałem osób pokrzywdzonych odbyło się on-line od 17 do 19 czerwca. Przedstawicielka COD wygłosiła przedłożenie na sesji poświęconej „promocji wrażliwego kulturalnie słuchania i odpowiadania osobom zranionym przez wykorzystywanie seksualne”.
- udział członkowski w Światowym Porozumieniu Na Rzecz Ochrony Dzieci i Młodzieży (Global Safeguarding Alliance – GSA). Współpraca w realizacji wspólnego projektu badawczego, którego celem jest stworzenie instrumentu pomiaru zdolności instytucji do stworzenia bezpiecznych warunków dla dzieci.
- uczestnictwo kierownictwa COD w Komitecie organizacyjnym konferencji międzynarodowej „Naszą wspólną misją ochrona dzieci Bożych” oraz koordynowanie na pierwszym etapie tworzenia się płaszczyzny współpracy Kościołów Europy Środkowo-Wschodniej.

Pracownicy oraz współpracownicy COD opublikowali 11 materiałów medialnych, w tym artykuły, komentarze i wywiady dotyczące wykorzystania seksualnego osób małoletnich w Kościele, m.in.:

- artykuły pracowników COD w mediach watykańskich w związku z międzynarodową konferencją w Warszawie: „Sytuacja ochrony dzieci w Kościołach Europy Środkowo-Wschodniej” oraz: „Głos osób skrzywdzonych”.
- „O prawdziwej krzywdzie, fałszywej trosce i drodze donikąd. Rozmowa z o. Adamem Żakiem SJ”, w: Justyna Kaczmarczyk, „Zranieni. Rozmowy o wykorzystywaniu seksualnym w Kościele”, WAM, Kraków 2021.
- aktualne komentarze na stronach cod.ignatianum.edu.pl: „Czy i jak uczymy się na błędach innych?” oraz „Zabawa w ciuciubabkę”.

Struktury podstawowe

Pełna baza danych znajduje się na stronie internetowej ochrona.episkopat.pl

Poziom lokalny systemu ochrony dzieci i młodzieży oraz pomocy osobom pokrzywdzonym – tzw. struktury podstawowe – tworzą działający w diecezjach i jurysdykcjach zakonnych:

- **delegaci ds. ochrony dzieci i młodzieży**

ich głównym zadaniem jest przyjmowanie osób zgłaszających krzywdę i uruchamianie przewidzianych prawem działań

Aktualnie działa: 106 delegatów i delegatek ds. ochrony dzieci i młodzieży – w 45 diecezjach oraz 61 jurysdykcjach zakonnych i 7 klasztorach

- **duszpasterze osób zranionych**

zajmujący się pomocą duszpasterską i wsparciem duchowym pokrzywdzonych, ich bliskich oraz wspólnot dotkniętym zgorzeniem

Aktualnie działa: 73 duszpasterzy osób zranionych – w 38 w diecezjach oraz 25 jurysdykcjach zakonnych i 4 klasztorach

- **kuratorzy**

ustalają „plany bezpieczeństwa” i towarzyszą duchownemu, który został oskarżony o wykorzystanie seksualne lub skazany za to przestępstwo

Aktualnie działa: 88 kuratorów duchownych oskarżonych i skazanych – w 45 diecezjach oraz 33 jurysdykcjach zakonnych i 7 klasztorach

- **osoby lub zespoły odpowiedzialne za prewencję wykorzystania seksualnego**

Zasady prewencji miało wypracowane 40 diecezji i 25 zgromadzeń męskich

- **koordynatorzy FSJ** (zajmują się w diecezji rozpoznaniem potrzeb i stymulowaniem działań, które może wspierać Fundacja)

Aktualnie działa: 71 koordynatorów FSJ: 46 osób w diecezjach i 25 osób w zakonach

Działania struktur podstawowych zostały objęte ewaluacją. Dane za rok 2021 zebrano za pomocą anonimowych ankiet on-line, które wypełniło: 59% delegatów ds. ochrony dzieci i młodzieży, 43% duszpasterzy osób pokrzywdzonych, 59% kuratorów osób obwinionych, oskarżonych i skazanych oraz 52% koordynatorów FSJ.

Na podstawie częściowych danych za rok 2021 w diecezjach i zgromadzeniach:

- w co najmniej 180 przypadkach udzielono lub sfinansowano pomoc psychologiczną
- w co najmniej 11 przypadkach sfinansowano pomoc medyczną
- w co najmniej 181 przypadkach udzielono lub sfinansowano pomoc prawną
- duszpasterze osób pokrzywdzonych 380 razy telefonicznie lub bezpośrednio kontaktowali się z osobami pokrzywdzonymi, a regularnie towarzyszyli co najmniej 42 osobom
- 71% delegatów współpracowało z podmiotami pozakościelnymi, które zajmują się problematyką wykorzystania
- 41% duszpasterzy osób pokrzywdzonych konsultowało się z psychologiem
- kuratorzy opiekowali się 49 obwinionymi (przed procesem), 62 oskarżonymi (w trakcie procesu), 47 skazanymi (po wyroku) oraz 21 uniewinnionymi
- 43% koordynatorów FSJ konsultowało wnioski o granty innych podmiotów

Inicjatywa „Zranieni w Kościele”

Bezpłatny telefon wsparcia 800 280 900 we wtorki w godz. 19.00–22.00

e-mail: info@zranieni.info (Kontakt za pośrednictwem poczty elektronicznej służy celom informacyjnym. Osoby zranione proszone są o kontakt telefoniczny)

www: zranieni.info

Celem telefonu wsparcia Inicjatywy „Zranieni w Kościele” jest zapewnienie dostępu do wsparcia psychologicznego, prawnego i duchowego każdej osobie, która zdecyduje się zaufać i skorzystać z form wsparcia, które oferuje Inicjatywa ZwK (dyżury telefonu wsparcia, dyżury asystenckie, grupa wsparcia).

W 2021 roku odebrano 152 telefony podczas 62 dyżurów (poza cotygodniowymi dyżurami wtorkowymi odbyły się dodatkowe dyżury sfinansowane przez FSJ w ramach interwencji kryzysowej po ogłoszeniu raportu komisji dominikańskiej – trwały przez 12 dni, od 15 do 26 września). Przy telefonie dyżurowało łącznie 6 konsultantek-psychoterapeutek i 2 konsultantów-psychoterapeutów. Podczas dyżurów obecne były 2 asystentki. Telefon był czynny 186 godzin. Dodatkowo w każdy czwartek odbywał się 4-godzinny dyżur asystencki, w ramach którego koordynowana była dalsza pomoc prawna, terapeutyczna i duchowa. Do prawnika przekazanych zostało 14 spraw.

Grupa wsparcia, uruchomiona w ramach Inicjatywy „Zranieni w Kościele” we współpracy z Fundacją Pomocy Psychologicznej „Pracownia Dialogu”, kontynuowała swoje comiesięczne, trzygodzinne, sobotnie spotkania. Z tej formy pomocy skorzystało do tej pory 12 kobiet z różnych części Polski. Funkcjonowanie grupy wsparcia w 2021 r. w całości sfinansowane zostało z grantu przyznanego przez FSJ.

Ponadto:

- zorganizowanie dwóch spotkań modlitewnych w intencji osób zranionych przemocą w Kościele
- udział w sesji KAI „Budowa w Kościele w Polsce systemu przeciwdziałania wykorzystywaniu seksualnemu małoletnich”
- przygotowanie refleksji o spowiedzi „Oby nie zranieni powtórnie – w konfesjonale” i merytoryczna współpraca przy tworzeniu poradnika dla spowiedników
- szkolenie dla sióstr zakonnych odpowiedzialnych za uruchomienie telefonu zaufania dla obecnych i byłych sióstr zakonnych

Regionalny Punkt Konsultacyjny dla Osób Zranionych w Kościele – Poznań, Gniezno, Kalisz

Dane kontaktowe:

POZNAŃ, ul. Wieżowa 5

(wejście od ul. Zagórze, budynek przychodni, 2 piętro)

Dyżury odbywają się w każdą środę od godz. 17.00 do 19.00

tel. +48 693 700 645

e-mail: punkt.konsultacyjny@archpoznan.pl

GNIEZNO, ul. Seminaryjna 2

Centrum Edukacyjno-Formacyjnego w Gnieźnie

Dyżury odbywają się w każdą pierwszą środę miesiąca

tel. +48 663 500 192

KALISZ, ul. Harcerska 1A

Diecezjalne Centrum „Pro Familia”

Dyżury odbywają się w każdą pierwszą środę miesiąca

tel. +48 663 500 199

www: regionalnypunkt.pl

Regionalny Punkt Konsultacyjny dla Osób Zranionych w Kościele z siedzibą w Poznaniu, Gnieźnie i Kaliszu jest miejscem pierwszego kontaktu osób skrzywdzonych z regionu zachodniej i północno-zachodniej Polski z przedstawicielami Kościoła, którzy pragną im pomóc i towarzyszyć. Punkt został

utworzony we wrześniu 2020 r. Tworzą go odpowiednio przeszkolone osoby, głównie świeccy. Działa we współpracy z Centrum Ochrony Dziecka w Krakowie, przy wsparciu finansowym FSJ.

Zadania Regionalnego Punktu Konsultacyjnego:

- przyjęcie i wysłuchanie osób pokrzywdzonych
- nawiązanie kontaktu z właściwym delegatem przełożonego kościelnego
- informowanie osoby zgłaszającej o procedurach postępowania przewidzianych przez prawo kościelne i państwowe
- wsparcie podczas działań prawnych, kanonicznych i państwowych
- umożliwienie kontaktu z prawnikiem, psychologiem i duszpasterzem

W 2021 r. dyżur stacjonarny i telefoniczny w Poznaniu odbywał się w każdą środę w godzinach 17.00-19.00 (możliwość kontaktu e-mail: punkt.konsultacyjny@archpoznan.pl), a od 1 grudnia 2021 r. - w każdą pierwszą środę miesiąca - również w Gnieźnie i Kaliszu.

Odbyły się 53 dyżury.

Dyżurowało 7 konsultantów.

W 12 przypadkach kontakt dotyczył wykorzystania seksualnego.

Do konsultacji prawnej skierowano 2 osoby, 6 do konsultacji psychologicznej, 6 osób trafiło do duszpasterza osób pokrzywdzonych, 2 osoby – do delegata ds. ochrony dzieci i młodzieży. Udzielono także konsultacji duszpasterzom parafialnym towarzyszącym osobom pokrzywdzonym oraz rodzinom osób pokrzywdzonych.

Grupa wsparcia psychologicznego i opieka duszpasterska – Archidiecezja Krakowska

GRUPA WSPARCIA PSYCHOLOGICZNEGO „KU UZDROWIENIU” (FUNDACJA TOWARZYSZENIA RODZINIE W KRAKOWIE)

Dane kontaktowe:

Grupa Wsparcia Psychologicznego

KU UZDROWIENIU dla osób zranionych wykorzystaniem seksualnym w Kościele

Infolinia: 12 260 75 14

(od poniedziałku do piątku 17.00–20.00)

www: kuuzdrowieniu.pl

Działania związane z ochroną małoletnich i pomocą pokrzywdzonym wykorzystaniem seksualnym w Kościele realizuje w Archidiecezji Krakowskiej Fundacja Towarzyszenia Rodzinie. Została ona powołana przez Archidiecezję Krakowską w 2019 r. Głównym profilem działalności statutowej jest ochrona i wspieranie rozwoju rodziny.

Fundacja w okresie od listopada 2020 r. do grudnia 2021 r. realizowała program „Ku uzdrowieniu grupa wsparcia dla osób zranionych wykorzystaniem seksualnym w Kościele”, finansowany ze środków FSJ. Do programu zostało przyjętych 16 osób, w tym 9 kobiet i 7 mężczyzn. Grupy prowadzone były przez trzech specjalistów z wykształceniem psychologa, psychiatry-psychoterapeuty, psychologa-psychoterapeuty. W programie zostało przeprowadzonych 18 spotkań grupowych.

Ponadto Fundacja Towarzystwa Rodzinie we współpracy z Krajowym Ośrodkiem Duszpasterstwa Rodzin bierze udział w programie „Wsparcie diecezjalnych Wydziałów Duszpasterstwa Rodzin w zakresie prewencji wykorzystania seksualnego”. Do programu zostały włączone dwie osoby, które realizują studia podyplomowe „Psychotraumatologia” na SWPS oraz „Profilaktyka przemocy seksualnej wobec dzieci i młodzieży” (COD).

ANASTASIS - PRZESTRZEŃ MODLITWY

Dane kontaktowe:

Sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie, górny kościół

ul. Totus Tuus 32, Kraków

– każdy drugi poniedziałek miesiąca

www: sjanpawel2.pl/anastasis/

Przestrzeń modlitwy Anastasis to godzinna adoracja Najświętszego Sakramentu w ciszy i kontemplacja Boskiego Oblicza z Manoppello (Volto Santo). Spotkania modlitewne odbywają się raz miesiącu w Sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie.

Do modlitwy zaproszone są wszystkie osoby skrzywdzone wykorzystaniem seksualnym, nie tylko przez duchownych, ale także w innych środowiskach i nie tylko w dzieciństwie, ale także w wieku dorosłym. Przestrzeń modlitwy Anastasis jest otwarta również dla wszystkich osób, które chcą poprzez swoją obecność na modlitwie towarzyszyć skrzywdzonym i przed Najświętszym Sakramentem rozeznawać jak mogą w konkretnych działaniach odpowiedzieć na krzywdę wykorzystania seksualnego we wspólnocie Kościoła. W roku 2021 w modlitwie uczestniczyło od kilkunastu do kilkudziesięciu osób. Była to okazja do umówienia się na rozmowę z duszpasterzem osób pokrzywdzonych.

MODLITWA ZA ZRANIONYCH W KOŚCIELE

Modlitwa zapoczątkowana w roku 2019 przez osoby świeckie, które w swojej wrażliwości i otwartości, chcą towarzyszyć ofiarom przestępstw seksualnych – poprzez modlitwę i spotkania chcą dać znać wszystkim zranionym, że nie są sami i że wspólnota Kościoła chce być z nimi na drodze ku uzdrowieniu.

W roku 2021 miały miejsce trzy spotkania w Sanktuarium św. Jana Pawła II w Krakowie:

- 19.02 – wielkopostny dzień modlitwy i pokuty za grzech wykorzystania seksualnego: Msza św. pod przewodnictwem biskupa Damiana Muskusa w intencji osób zranionych, transmitowana przez TVP3 Kraków, oraz droga krzyżowa prowadzona przez świeckich katolików z Krakowa
- 27 czerwca i 24 października – spotkania składały się z trzech części:
  - niedzielna Msza św. z homilią poświęconą towarzyszeniu i pomocy osobom skrzywdzonym wykorzystaniem seksualnym
  - nabożeństwo w intencji osób zranionych, któremu towarzyszy wizerunek Boskiego Oblicza z Manoppello
  - spotkanie z zaproszonymi gośćmi: o. Tarsycjuszem Krasuckim, franciszkaninem (27.06) oraz Martą Titaniec – prezeską FSJ i Justyną Kaczmarczyk – autorką książki „Zranieni” (24.10)W Mszy św. uczestniczyło kilkaset osób, a na nabożeństwie i spotkaniu z zaproszonymi gośćmi kilkadziesiąt osób.

W roku 2021 w modlitwie uczestniczyło od kilkunastu do kilkudziesięciu osób. Była to okazja do umówienia się na rozmowę z duszpasterzem osób pokrzywdzonych.

Dane kontaktowe osób i instytucji działających na rzecz osób małoletnich dotkniętych przemocą

— DELEGACI DS. OCHRONY DZIECI I MŁODZIEŻY I DUSZPASTERZE OSÓB POKRZYWDZONYCH

W każdej diecezji i prowincji zakonnej jest wyznaczony delegat ds. ochrony dzieci i młodzieży – osoba odpowiedzialna za przyjmowanie zgłoszeń o wykorzystaniu seksualnym małoletnich przez osobę duchowną i za wskazanie pomocy psychologicznej, konsultacji prawnej i wsparcia duszpasterskiego.

Duszpasterze są odpowiedzialni za wsparcie duchowe osób pokrzywdzonych wykorzystaniem seksualnym, ich rodzin i wspólnot, w których doszło do przestępstwa i zgorzenia.

Pełna baza danych delegatów ds. ochrony dzieci i młodzieży oraz duszpasterzy pokrzywdzonych znajduje się na stronie internetowej ochrona.episkopat.pl.

— SIOSTRY TOWARZYSZĄCE OSOBOM ZRANIONYM

Pełna lista dyżurów sióstr towarzyszących osobom zranionym znajduje się na stronie internetowej wspolnotazezranionymi.pl/towarzyszenie/

— PUNKTY KONSULTACYJNE DLA OSÓB ZRANIONYCH W KOŚCIELE

Punkt konsultacyjny to miejsce pierwszego kontaktu osób skrzywdzonych z przedstawicielami Kościoła, którzy pragną im pomóc i towarzyszyć.

POZNAŃ (Archidiecezja Poznańska)

Spotkanie osobiste:

ul. Wieżowa 5 (wejście od ul. Zagórze, budynek przychodni, 2 piętro)

Dyżury odbywają się w każdą środę od godz. 17.00 do 19.00

tel. +48 693 700 645

e-mail: punkt.konsultacyjny@archpoznan.pl

www: archpoznan.pl/pl/punkt-konsultacyjny

GNIEZNO (Archidiecezja Gnieźnieńska)

Spotkanie osobiste:

ul. Seminaryjna 2

Dyżury odbywają się w każdą pierwszą środę od godz. 17.00 do 19.00

tel. +48 663 500 192

KALISZ (Diecezja Kaliska)

Spotkanie osobiste:

ul. Harcerska 1A

Dyżury odbywają się w każdą pierwszą środę od godz. 17.00 do 19.00

tel. +48 663 500 199

CIECHANÓW (Diecezja Płocka)

Spotkanie osobiste:

ul. Ściegiennego 18, przy Centrum Psychologiczno-Pastoralnym METANOIA

Dyżury odbywają się w każdy piątek w godzinach 17.00–20.00

tel. +48 514 614 946

GDAŃSK (Archidiecezja Gdańska)

Spotkanie osobiste:

ul. Dolna 4/1

Dyżury odbywają się w każdy wtorek i piątek w godz. 9.00–13.00 oraz 16.00–20.00

tel. +48 534 238 139

— TELEFON ZAUFANIA „SIOSTRY DLA SIÓSTR”

Telefon skierowany do obecnych oraz byłych sióstr zakonnych, które albo same potrzebują pomocy z powodu doznanej w przeszłości krzywdy wykorzystania seksualnego albo w środowisku, w którym pracują, spotkały osobę, która doświadczyła tego typu przemocy.

Telefon zaufania „Siostry dla Sióstr” (SdS) to wspólny projekt Konferencji Wyższych Przełożonych Żeńskich Zgromadzeń Zakonnych w Polsce oraz FSJ.

Dyżury odbywają się w każdą środę w godzinach 19.00–21.00

tel. +48 798 009 615

— STRONA ZGLOSKRZYWDE.PL

Strona powstała, by osobom, które doznały wykorzystania seksualnego w Kościele albo wiedzą o krzywdzie innych, dostarczyć podstawowych informacji o ich prawach, wsparciu, na jakie mogą liczyć, procedurach zgłoszeń i możliwościach reakcji na ewentualne zaniedbania ze strony władz kościelnych. Stronę utworzyły BD KEP oraz FSJ.

Uwagi do kościelnego systemu zgłoszenia i pomocy pokrzywdzonym można zgłaszać telefonicznie lub e-mailowo:

tel. +48 571 805 535 – w czwartki w godzinach 18.00–21.00

e-mail: zgloskrzywde@fsj.org.pl

www: zgloskrzywde.pl

— STRONA WSPOLNOTAZEZRANIONYMI.PL

Duchowe wsparcie dla osób skrzywdzonych, ich rodzin i wspólnot. Strona prowadzona jest we współpracy z przedstawicielami duszpasterzy osób pokrzywdzonych wykorzystaniem seksualnych w Kościele.

e-mail: kontakt@wspolnotazezranionymi.pl

www: wspolnotazezranionymi.pl

— INICJATYWA „ZRANIENI W KOŚCIELE”

Bezpłatny telefon wsparcia 800 280 900 we wtorki w godz. 19.00–22.00

e-mail: info@zranieni.info (Kontakt za pośrednictwem poczty elektronicznej służy celom informacyjnym. Osoby zranione proszone są o kontakt telefoniczny)

www: zranieni.info

II. Wyniki kwerendy dotyczącej wykorzystania seksualnego osób małoletnich

przez inkardynowanych do diecezji polskich duchownych
oraz profesów wieczystych męskich zgromadzeń zakonnych
i stowarzyszeń życia apostołskiego w Polsce

Zgłoszenia z okresu 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2021
dotyczące czynów w latach 1955–2021

Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego SAC im. Witolda Zdaniewicza jest pierwszym w Polsce niezależnym ośrodkiem badań nad religijnością oraz katolicyzmem. Założony w 1972 r.

Opracowanie raportu

Karol Kamiński
Sławomir Nowotny
ks. Wojciech Sadłoń SAC

Opracowanie i analiza danych

Krzysztof Bulkowski
Karol Kamiński
Sławomir Nowotny

© Copyright by Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego SAC im. Witolda Zdaniewicza
Raport został sfinansowany przez
Fundację Świętego Józefa Konferencji Episkopatu Polski

Wstęp

Zbieranie danych o zjawisku wykorzystywania seksualnego w instytucjonalnych ramach Kościoła katolickiego w Polsce zapoczątkował ks. Adam Żak SJ koordynator KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży. W 2014 r. pozyskał z większości diecezji i zakonów męskich dane o zgłoszonych w latach 1990–2013 przypadkach wykorzystywania seksualnego osób małoletnich przez księży i zakonników. W 2018 r. Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski rozpoczął systematyczne zbieranie danych dotyczących przypadków wykorzystywania i od tamtego czasu przeprowadzono trzy kwerendy:

- Kwerenda nr 1: badanie zrealizowane w 2018 r. obejmujące zgłoszenia z okresu od 1 stycznia 2014 do 30 czerwca 2018 r.¹
- Kwerenda nr 2: badanie zrealizowane w 2021 r. obejmujące zgłoszenia z okresu od 1 lipca 2018 r. do 31 grudnia 2020 r.
- Kwerenda nr 3: badanie zrealizowane w 2022 r. obejmujące zgłoszenia z okresu od 1 stycznia 2021 do 31 grudnia 2021 r.

Opracowane raporty z wyżej wymienionych badań nt. wykorzystywania seksualnego w Kościele katolickim są dostępne na stronie Instytutu Statystyki Kościoła Katolickiego². Założenia teoretyczno-metodologiczne tych badań są opisane w artykule pt. Jak

1   Dodatkowo w tej kwerendzie pozyskano dane z lat 1990–2013 z jurysdykcji kościelnych, które nie przesłały danych w 2014 r.

2   A. Żak, P. Krakowczyk, W. Sadłoń, Wykorzystywanie seksualne osób małoletnich przez niektórych inkardynowanych do diecezji polskich duchownych oraz niektórych profesów wieczystych męskich zgromadzeń

badać zjawisko wykorzystywania małoletnich w instytucjonalnych ramach? Doświadczenie Kościoła katolickiego w Polsce.³

Niniejsze opracowanie zawiera analizę zgłoszeń przypadków wykorzystywania seksualnego, które wpłynęły do wszystkich diecezji katolickich i greckokatolickich eparchii oraz męskich jurysdykcji zakonnych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. Zgłoszenia te dotyczą zarzucanych czynów z lat 1955–2021.

Prezentowane dane zostały zebrane przez Biuro Delegata KEP ds. ochrony dzieci i młodzieży. Narzędzie w postaci ankiety internetowej umieszczono na serwerze Fundacji Świętego Józefa KEP. Instytut Statystyki Kościoła Katolickiego (ISKK) opracował narzędzie do zbierania danych, wspierał metodologicznie proces zbierania danych oraz opracował bazę danych (w SPSS).

---

zakonnych i stowarzyszeń życia apostolskiego w Polsce. Wyniki kwerendy. http://iskk.pl/images/stories/Instytut/dokumenty/ISKK_Wyniki_Kwerendy_opracowanie_final_correct.pdf;

S. Nowotny, W. Sadłoń, Wykorzystywanie seksualne osób małoletnich przez niektórych inkardynowanych do diecezji polskich duchownych oraz niektórych profesów wieczystych męskich zgromadzeń zakonnych i stowarzyszeń życia apostolskiego w Polsce. Wyniki pogłębionej analizy danych do 30 czerwca 2018 r. http://iskk.pl/images/stories/Instytut/dokumenty/ISKK_Wykorzystywanie_Etap_2_final_publicacja.pdf

S. Nowotny, W. Sadłoń, P. Studnicki, Wyniki kwerendy dotyczącej wykorzystywania seksualnego osób małoletnich przez niektórych inkardynowanych do diecezji polskich duchownych oraz niektórych profesów wieczystych męskich zgromadzeń zakonnych i stowarzyszeń życia apostolskiego w Polsce. Zgłoszenia z okresu od 1 lipca 2018 do 31 grudnia 2020. Dotyczące lat 1958 – 2020 r. https://iskk.pl/images/stories/Instytut/dokumenty/Wyniki_kwerendy_2021_etap_1.pdf

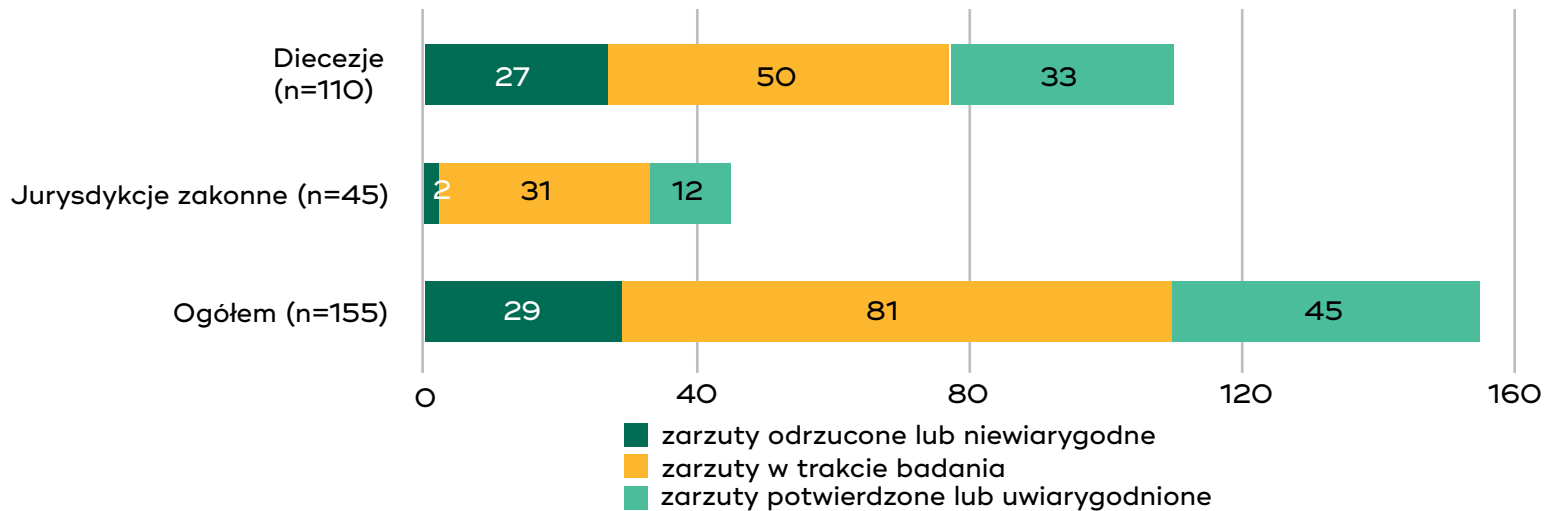
3 W. Sadłoń, S. Nowotny, Jak badać zjawisko wykorzystywania małoletnich w instytucjonalnych ramach? Doświadczenie Kościoła katolickiego w Polsce, [w:] Wykorzystywanie seksualne osób małoletnich. Ujęcie interdyscyplinarne, [red. M. Cholewa, P. Studnicki], Kraków 2021, s. 11–41.

W przyszłości planowane są kolejne kwerendy badawcze, w których dane będą zbierane w ujęciu rocznym. Ponadto trwają prace nad przygotowaniem pogłębionego raportu podsumowującego wyniki kwerend obejmujących zbiorczo lata 1990-2021.

Liczba zgłoszeń wykorzystywania seksualnego

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 r. wpłynęło do diecezji oraz zakonów męskich 155 zgłoszeń dotyczących wykorzystywania seksualnego osób małoletnich, z czego 110 (71%) w diecezjach oraz 45 w zakonach (29%).

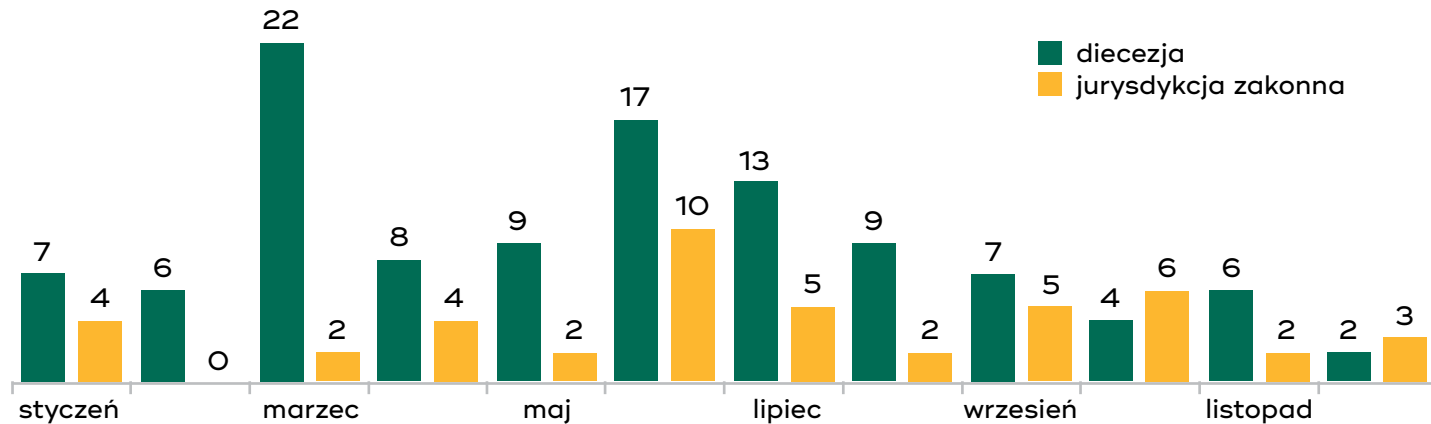
Wykres 1. Zgłoszenia w diecezjach i jurysdykcjach zakonnych według statusu wiarygodności

Spośród wszystkich (155) zgłoszeń 29 (19%) zostało uznane za niewiarygodne oraz odrzucone. Ponad połowa (81) zgłoszeń jest w trakcie badania, zaś 45 (29%) zarzutów uznano za potwierdzone lub uwiarygodnione na etapie wstępnym lub przez Kongregację Nauki Wiary.

Wykres 2. Liczby zgłoszeń w poszczególnych miesiącach roku 2021 w podziale na diecezje i jurysdykcje zakonne

W rok 2021 nie było miesiąca, w którym do jurysdykcji kościelnej w Polsce nie wpłynę-

łoby żadne zgłoszenie. Najwięcej zgłoszeń o wykorzystywaniu seksualnym wpływało w okresie wakacyjnym, czyli w czerwcu (27) i lipcu (18), co stanowi łącznie 29% zgłoszeń w 2021 r. Duża liczba zgłoszeń w diecezjach została odnotowana w marcu – 22, co stanowi 20% zarzutów pod adresem kleru diecezjalnego w roku 2021.

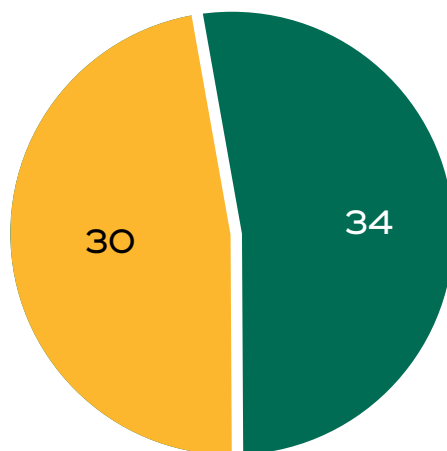
Płeć i wiek osób pokrzywdzonych

Na 155 zgłoszeń przyjętych w 2021 r. 79 (51%) dotyczyło wykorzystywania dziewcząt, 70 (45%) chłopców, zaś w przypadku 6 zgłoszeń brak informacji o płci osoby pokrzywdzonej.

W grupie osób pokrzywdzonych w wieku do 15 lat proporcje dziewcząt i chłopców są niemal równe, z lekką przewagą chłopców. W grupie starszej (wiek 15–18 lat), udział płci żeńskiej jest znacząco wyższy niż męskiej: odpowiednio 61% vs 39%. 17 zgłoszeń ze 155 nie zawiera informacji o wieku osoby pokrzywdzonej: 6 z nich dotyczy dziewcząt, 8 – chłopców, w 3 zgłoszeniach brak informacji o płci osoby pokrzywdzonej. Ponadto w 3 przypadkach brak jest informacji o płci osoby pokrzywdzonej, a wiadomy jest jej wiek. W wykresach powyżej uwzględniono 135 zgłoszeń z pełnymi informacjami o płci oraz wieku.

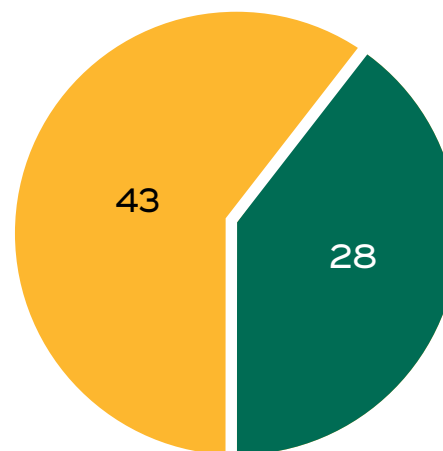
Wykres 3. Osoby pokrzywdzone według płci i grup wieku (n=135)

Wiek poniżej 15 lat

■ dziewczyna
■ chłopiec

Wiek od 15 lat wzwyż

■ dziewczyna
■ chłopiec

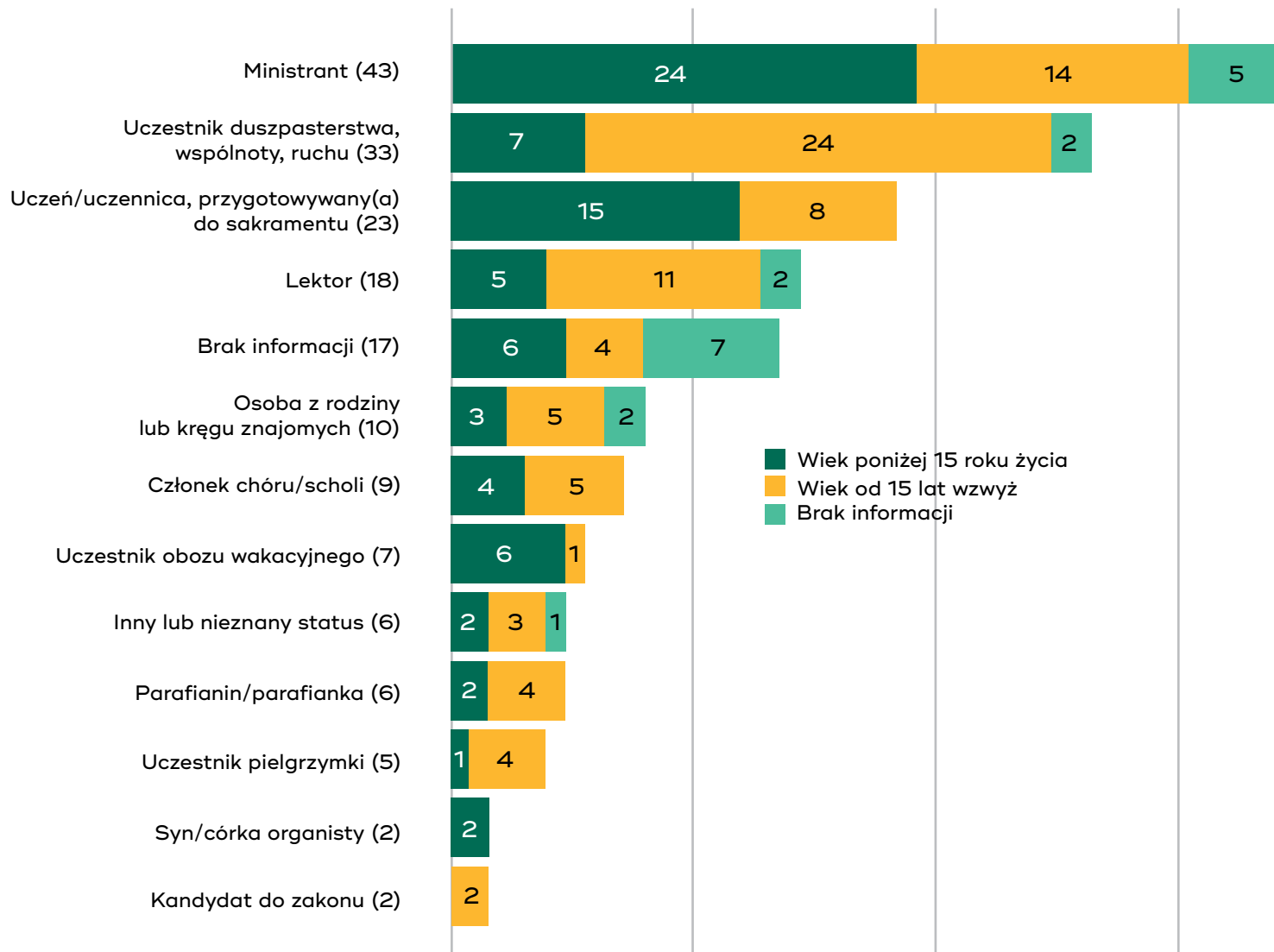
Status osoby pokrzywdzonej / pełnione role w Kościele

Wśród osób, które wg zgłoszeń w roku 2021 miały być skrzywdzone wykorzystaniem seksualnym, największą grupę stanowią ministranci – 28% zgłoszeń, 21% to uczestnicy duszpasterstwa, wspólnoty lub ruchu, 15% – uczniowie lub uczennice oraz osoby przygotowywane do sakramentów, 12% zaś było lektorami.

W przypadku 6 zgłoszeń osoba pokrzywdzona miała inny lub nieznaną jurysdykcji status w relacji do instytucji kościelnej, a 11% ogółu zgłoszeń (17) nie zawierało informacji o statusie osoby pokrzywdzonej.

Wymienione kategorie nie są rozłączne, co oznacza, że jeden pokrzywdzony mógł należeć do kilku kategorii osób. Dlatego liczba przypadków nie sumuje się do 155, tj. wszystkich zgłoszeń zebranych w 2021 r.

Wykres 4. Kim była osoba pokrzywdzona w czasie popełniania czynu(ów)?

Rok rozpoczęcia i długość trwania wykorzystywania seksualnego

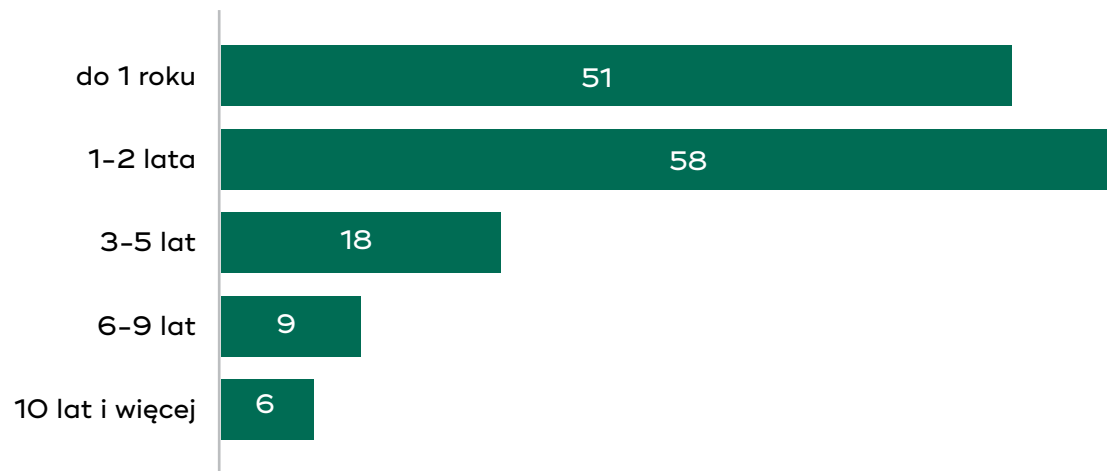
W zgłoszeniach przyjętych przez diecezje i jurysdykcje zakonne w 2021 roku zarzucono duchownym czyny wykorzystywania seksualnego osób małoletnich dokonane (rok rozpoczęcia) w latach 1955–2021. Blisko trzy czwarte (114) zgłoszeń dotyczyło czynów popełnionych w okresie od 1955 do 2018 r., a niemal co piąte (30) zgłoszenie – czynów z ostatnich trzech lat (2019–2021). W 11 zgłoszeniach (7%) nie określono czasu zarzucanych czynów.

Wykres 5. Rok rozpoczęcia wykorzystywania

Jedna trzecia zarzucanych czynów trwała nie dłużej niż rok, ponad jedna trzecia (37%) - od 1 roku do 2 lat, co ósmy zarzut (12%) dotyczył czynów powtarzających się na przestrzeni od 3 do 5 lat, 6% - od 6 do 9 lat, zaś 4% - powyżej 10 lat. W 13 zgłoszeniach (8%) czas zarzucanych czynów nie został określony.

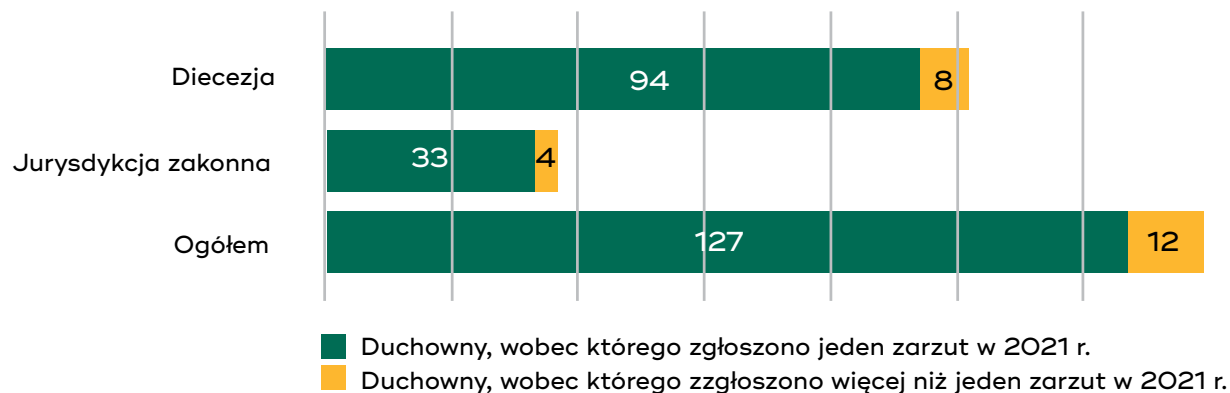
Wykres 6. Okres trwania wykorzystywania seksualnego (w latach)

Liczba obwinionych a liczba zgłoszeń wykorzystywania seksualnego

Analizowane zgłoszenia wykorzystywania seksualnego dotyczą łącznie 139 księży oraz zakonników, z czego wobec 12 zgłoszono w roku 2021 więcej niż jeden zarzut: 10 duchownych dotyczą po dwa zgłoszenia, pozostałych 2 – po cztery zgłoszenia⁴.

Wykres 7. Obwinieni według liczby zgłoszeń, które ich dotyczą

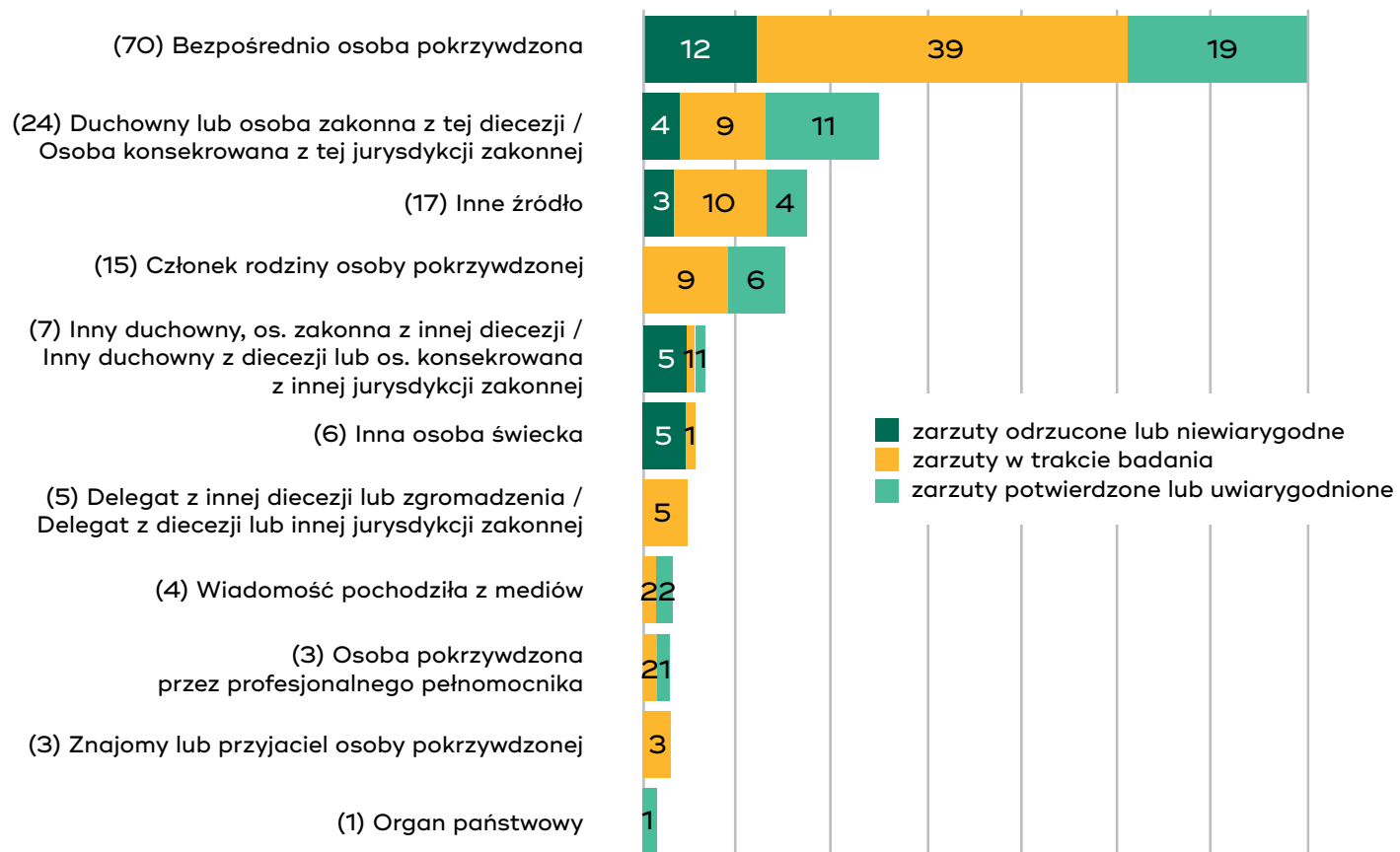
⁴ ISKK sugeruje, aby w przyszłych badaniach uwzględnić kwestie, w jakim zakresie duchownych obwinionych zarzutem w roku 2021 dotyczyły inne zgłoszenia z okresu 2018–2020 (objętego poprzednią kwerendą). Takie analizy pozwolą na dokładne zbadanie zjawiska recydywy w zakresie wykorzystywania seksualnego małoletnich przez duchownych.

Źródło zawiadomienia o wykorzystywaniu seksualnym a wiarygodność stawianych zarzutów

Niespełna połowa zgłoszeń (70) pochodziła od osoby pokrzywdzonej, która uczyniła to osobiście (45%) lub poprzez pełnomocnika (2%). Osoby duchowne dokonały 36 zgłoszeń (23%), z czego w 24 przypadkach (15% ogółu) źródłem zawiadomienia był duchowny lub osoba zakonna z tej samej diecezji lub jurysdykcji zakonnej, w 7 przypadkach (5%) zaś duchowny lub osoba zakonna z innej diecezji lub jurysdykcji zakonnej. Pięć zawiadomień (3%) pochodziło od delegata z innej diecezji lub zgromadzenia. 18 (12%) zgłoszeń pochodziło od bliskich osoby pokrzywdzonej, w tym 15 zgłoszeń dokonali członkowie rodziny osoby pokrzywdzonej, 3 zaś osoby znajome lub przyjaciele. Informacja o 4 przypadkach wykorzystania seksualnego osoby małoletniej dotarła do diecezji lub jurysdykcji zakonnej w 2021 roku z mediów, a w jednym przypadku takiego zgłoszenia dokonał organ państwowy. W 17 (11%) przypadków zawiadomienie pochodziło z innego źródła.

Wykres 8. Status wiarygodności zarzutu według źródeł zawiadomienia (n=155)

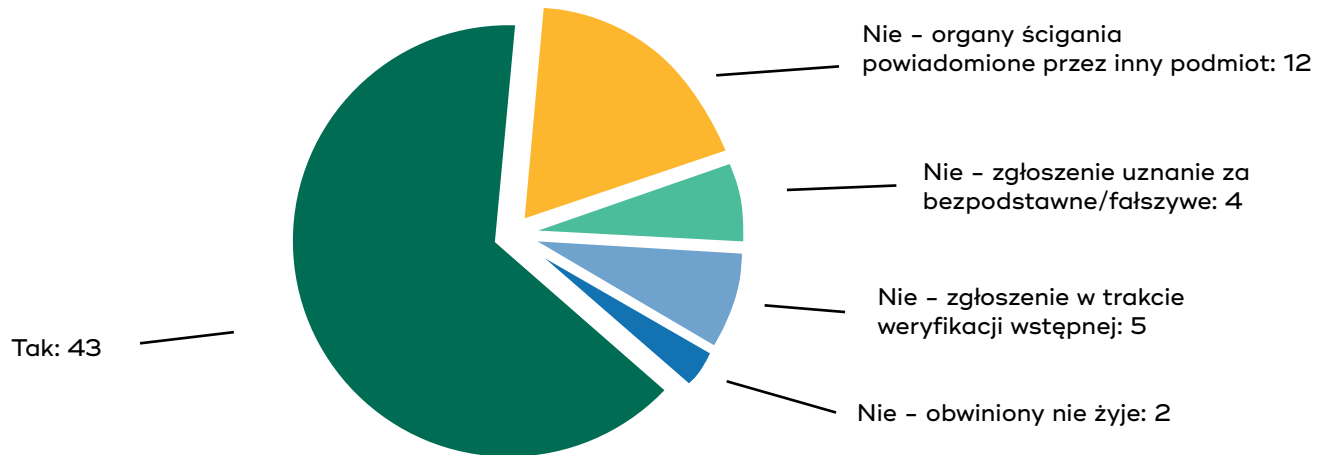

Liczba zgłoszeń przekazana organom ścigania

Spośród wszystkich 155 zgłoszeń 66 (43%) dotyczy osób małoletnich przed ukończeniem 15 roku życia, których wykorzystanie seksualne podlega penalizacji przez polski system prawny. 72 (46%) zgłoszenia dotyczyły osób, które ukończyły 15 lat. W przypadku 17 zgłoszeń (11%) nie było możliwości ustalenia wieku osoby poszkodowanej w momencie popełnienia czynu.

Wykres 9. Czy diecezja/jurysdykcja przekazała zgłoszenie organom ścigania?
(zgłoszenia dotyczące osób pokrzywdzonych w wieku do 15 lat, n=66)

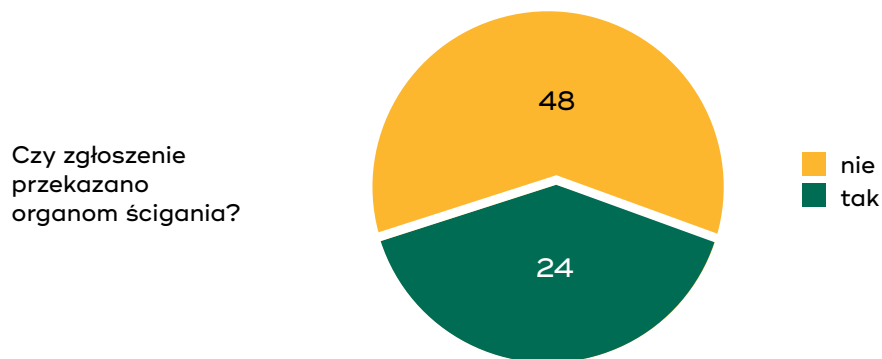
Czy zgłoszenie przekazano organom ścigania,
a jeśli nie – dlaczego?

Spośród 66 zgłoszeń dotyczących osób przed ukończeniem 15 roku życia, odnotowanych w jurysdykcjach kościelnych w 2021 r., w 43 (65%) przypadkach zgłoszeń tych dokonały diecezje i zakony, a w 12 przypadkach państwowe organy ścigania zostały powiadomione przez inny podmiot. Spośród spraw dotyczących osób przed ukończeniem 15 roku życia, które nie zostały przekazane państwowym organom ścigania, dwie (3%) dotyczyły duchownych lub zakonników, którzy w momencie oskarżenia już nie żyli, cztery natomiast (6%) zostały uznane za bezpodstawne lub fałszywe. Pięć (8%) zgłoszeń w momencie zbierania danych było na etapie weryfikacji wstępnej.

Spośród 72 spraw dotyczących osób po ukończeniu 15 roku życia, zgłoszonych jurysdykcjom kościelnym w 2021 r., jedna trzecia (24) została przekazana państwowym organom ścigania.

Wykres 10. Czy diecezja/jurysdykcja przekazała zgłoszenie organom ścigania? (zgłoszenia dotyczące osób pokrzywdzonych w wieku 15 lat lub więcej, n=72)

Spośród 17 zgłoszeń bez informacji o wieku osoby pokrzywdzonej siedem zostało przekazanych państwowym organom ścigania. W 3 przypadkach organy ścigania zostały powiadomione przez inny podmiot. W 1 przypadku zgłoszenie uznano za bezpodstawne lub fałszywe. W trzech przypadkach obwiniony nie żyje, a w dwóch przypadkach zgłoszenia były w momencie zbierania danych w trakcie weryfikacji wstępnej. W jednym zgłoszeniu nie było informacji o tożsamości osoby pokrzywdzonej.

Zastosowane procedury przez Kościół względem obwinionych

Zebrane dane wskazują, że sytuacja obwinionych w momencie zbierania danych z diecezji i jurysdykcji zakonnych była zróżnicowana. Najczęściej zostali czasowo odsunięci od pełnienia posługi na czas badania zarzutów (39%⁵) lub od jakichkolwiek kontaktów duszpasterskich z dziećmi i młodzieżą (36%) albo otrzymali nakaz przebywania w określonym miejscu (30%).

Inne decyzje podjęte wobec obwinionych to: czasowe odsunięcie od niektórych wymiarów posługi (17%), zakaz przebywania w określonym miejscu (14%), powierzenie ograniczonych zadań duszpasterskich (4%) lub kara kanoniczna (3%). 14% obwinionych duchownych przebywa na emeryturze, zaś 12% nie zostało odsuniętych od posługi.

Kategorie nie są rozłączne, gdyż względem obwinionego mogła zostać zastosowana więcej niż jedna procedura – dlatego odsetki odpowiedzi nie sumują się do 100%.

Wykres 11. Sytuacja obwinionego w momencie zbierania danych z diecezji i jurysdykcji zakonnych.
Zastosowane procedury

⁵ UWAGA: podane tu odsetki odnoszą się do łącznej liczby zgłoszeń w diecezjach i jurysdykcjach zakonnych (155), nie zaś do liczby obwinionych.

